

॥ ८ ॥ १॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ इति शांति० आप० नैल० भारतभा० पंचचत्वारिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १४५ ॥ ॥ ७ ॥ सपत्न्यावचनमित्यध्यायत्रयंप्रायः स्पष्टार्थं ॥ १॥ २॥ ३॥ ४॥ ५॥ ६॥
 शीतार्तश्चक्षुधार्तश्चपूजामस्मै समाचर ॥ योहिकश्चिद्विजं हन्यात् गांचलोकस्य मातरं ॥ ८ ॥ शरणागतं च यो हन्यात् तुल्यं तेषांच पातकं ॥ अस्माकं विहितावृत्तिः
 कापोती ज्ञातिधर्मतः ॥ ९ ॥ सान्याय्यात्मवतानित्यं त्वद्विधेनानुवर्तितुं ॥ यस्तु धर्मं यथाशक्ति गृहस्थोऽद्यनुवर्तते ॥ १० ॥ सप्रेत्यलभते लोकानक्षयानिति शुश्रुम ॥
 सत्वं संतानवानघपुत्रवानसिचद्विज ॥ ११ ॥ तत्स्वदेहेदयां त्यक्त्वा धर्मार्थौ परिगृह्य च ॥ पूजामस्मै प्रयुंक्ष्वत्वं प्रीयेतास्य मनो यथा ॥ १२ ॥ शरीरे माच संतापं
 कुर्वीथास्त्वं विहंगम ॥ शरीरयात्राकृत्यर्थमन्यान् दारानुपैष्यसि ॥ १३ ॥ इति साशकुनीवाक्यं पंजरस्था तपस्विनी ॥ अतिदुःखान्विता प्रोक्त्वा भर्तारं समुदैक्षत
 ॥ १४ ॥ इति श्रीमहाभारतेशांति० आप० कपोतीप्रतिकपोतवाक्ये पंचचत्वारिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १४५ ॥ ॥ ७ ॥ भीष्म उवाच सपत्न्यावच
 नं श्रुत्वा धर्मयुक्तिसमन्वितं ॥ हर्षेण महता युक्तो वाक्यं व्याकुललोचनः ॥ १ ॥ तं वै शाकुनिकं दृष्ट्वा विधिदृष्टेन कर्मणा ॥ सपक्षी पूजयामास यत्नात्तं पक्षिजीविनं ॥ २ ॥
 उवाच स्वागतं ते घब्रूहि किं करवाणिते ॥ संतापश्च न कर्तव्यः स्वगृहे वर्तते भवान् ॥ ३ ॥ तद्वीतुं भवान् क्षिप्रं किं करोमि किमिच्छसि ॥ प्रणयेन ब्रवीमि त्वां त्वंहिनः
 शरणागतः ॥ ४ ॥ अरावप्युचितं कार्यमातिथ्यं गृहमागते ॥ छेत्तुमप्यागते छायां नोपसंहरते द्रुमः ॥ ५ ॥ शरणागतस्य कर्तव्यमातिथ्यं हि प्रयत्नतः ॥ पंचयज्ञ
 प्रवृत्तेन गृहस्थेन विशेषतः ॥ ६ ॥ पंचयज्ञांस्तु यो मोहान्न करोति गृहाश्रमे ॥ तस्य नायं न च परो लोको भवति धर्मतः ॥ ७ ॥ तद्ब्रूहि मां सुविश्रब्धो यत्त्वं वाचा वदिष्य
 सि ॥ तत्करिष्याम्यहं सर्वमात्वं शोके मनः कृथाः ॥ ८ ॥ तस्य तद्वचनं श्रुत्वा शाकुनेर्लुब्धको ब्रवीत् ॥ बाधते खलु मेशीतं संत्राणं हि विधीयतां ॥ ९ ॥ एवमुक्तस्ततः प
 क्षीपर्णान्यास्तीर्य भूतले ॥ यथाशक्त्या हि पर्णेन ज्वलनार्थं द्रुतं ययौ ॥ १० ॥ स गत्वांगारकर्मांतं गृहीत्वाग्निमथागमत् ॥ ततः शुष्केषु पर्णेषु पावकं सोप्यदीपयत्
 ॥ ११ ॥ स संदीपं महत्कृत्वा तमाह शरणागतं ॥ प्रतापय सुविश्रब्धः स्वगात्राण्यकुतोभयः ॥ १२ ॥ स तथोक्तस्तथेत्युक्त्वा लुब्धो गात्राण्यतापयत् ॥ अग्निं प्रत्याग
 तप्राणस्ततः प्राह विहंगमं ॥ १३ ॥ हर्षेण महता विष्टो वाक्यं व्याकुललोचनः ॥ तथेमं शाकुनिं दृष्ट्वा विधिदृष्टेन कर्मणा ॥ १४ ॥ दत्तमाहारमिच्छामि त्वया क्षुद्धा धते
 हि मां ॥ स तद्वचः प्रतिश्रुत्य वाक्यमाह विहंगमः ॥ १५ ॥ न मे स्ति विभवो येन नाशयेयं क्षुधां तव ॥ उत्पन्नेन हि जीवामो वयं नित्यं वनौकसः ॥ १६ ॥ संचयो ना
 स्ति चास्माकं मुनीनामिव भोजने ॥ इत्युक्त्वा तं तदा तत्र विवर्णवदनोऽभवत् ॥ १७ ॥ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ अंगारकर्मांतं कर्मां गृहसमीपं ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥